

Izvorna jezična inačica ove stranice [pt](#) nedavno je izmijenjena. Naši prevoditelji trenutno pripremaju jezičnu inačicu koju vidite.

[portugalski](#)

Swipe to change

Dostava pismena: službena dostava pravnih pismena

Portugal

1 Što pravni pojam „dostava pismena” znači u praksi? Zašto postoje posebna pravila o „dostavi pismena”?

Dostava je čin kojim se osoba (tuženik, dužnik) obavješćuje da je protiv nje pokrenut sudski postupak. Upotrebljava se kada se ta osoba prvi put poziva da iznese obranu. Dostava se upotrebljava i za prvi sudski poziv osobi koja ima interes u postupku i koja prvotno nije bila uključena u postupak da pristupi ročištu na strani tužitelja ili tuženika.

Obavijest se upotrebljava za pozivanje osobe da pristupi ročištu ili informiranje osobe o nekoj činjenici.

U portugalskom Zakonu o parničnom postupku postoje posebna pravila kojima se uređuje dostava pismena i obavijesti i navedene su informacije koje se dostavljaju u pogledu primatelja, prirode činjenica koje će se dostaviti i svrha dostave. Ta pravila postoje kako bi se osiguralo da adresat bude obaviješten te, ako je stranka u postupku, kako bi mu se zajamčilo pravo na obranu.

2 Koja je pismena potrebno službeno dostaviti?

Dostavljaju se sljedeće informacije:

- preslika izvornog zahtjeva kojim je tužitelj pokrenuo postupak i preslike pratećih dokumenata, koji se dostavljaju tuženiku
- informacije o tome da je osoba pozvana na ročište
- podaci o sudu, odsjeku i odjelu u kojem se vodi postupak, rok za podnošenje obrane i potreba imenovanja zakonskog zastupnika, ako je to obvezno
- upozorenje na posljedice neiznošenja obrane

Dostavljaju se sljedeće informacije:

- sudski nalozi i presude
- izjave o predmetu koje su dostavile stranke, zahtjevi i pismena uključeni u spis predmeta i rok unutar kojeg stranke mogu ostvarivati svoje pravo na kontradiktorni postupak
- poziv stranci, svjedoku, vještaku, tehničkom savjetniku ili odvjetniku da nazoče **sudskom postupku**;
- zahtjevi za stručne ocjene, ostale dokaze ili informacije tijelima koja su dužna surađivati sa sudom.

3 Tko je odgovoran za dostavu pismena?

U postupcima koji su u tijeku dostavu pismena i obavijesti mogu obavljati sudski službenici, sudski izvršitelji ili pravni zastupnik jedne od stranaka, ovisno o predmetima navedenima u odgovoru na pitanje br. 5.

Dostavu pismena i obavijesti mogu izvršavati javni bilježnici u ostavinskom postupku.

U određenim slučajevima predviđenima u novom Zakonu o najmu u urbanim sredinama (Novo Regime do Arrendamento Urbano), obavijesti mogu dostavljati odvjetnici, pravnici ili sudski izvršitelji prije pokretanja postupka.

Dostavu pismena i obavijesti mogu obavljati matičari u dobrovoljnim postupcima o nadležnosti koji se vode pred matičnim uredom, posebno u obiteljskim pitanjima i pitanjima povezanim s maloljetnicima.

4 Dostava upita

4.1 U skladu s Uredbom (EZ) br. 1393/2007 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. studenog 2007. o dostavi u državama članicama, sudskih i izvansudskih pismena u građanskim ili trgovačkim stvarima, nastoji li tijelo koje prima zahtjev u toj državi članici na vlastitu inicijativu pronaći trenutno boravište primatelja pismena koje je potrebno dostaviti ako primatelj više ne boravi na adresi koja je poznata tijelu koje podnosi zahtjev?

U skladu s portugalskim zakonodavstvom sudski službenici dužni su izvršiti, na vlastitu inicijativu i bez sudskog naloga, sve potrebne korake za dostavu pismena osobi.

U tu se svrhu koriste informacijama koje su dostupne u elektroničkom obliku u drugim državnim tijelima kako bi provjerili je li osoba promijenila prebivalište i utvrdili trenutnu adresu osobe kojoj treba dostaviti pismeno. To čini pravilo „vlastite inicijative” za mjere koje se poduzimaju za potrebe dostave.

Isto pravilo primjenjuje se u određenim slučajevima koji su izričito predviđeni zakonom za obavješćivanje stranaka ili njihovih zastupnika.

Sudski izvršitelji imaju pristup i određenim bazama podataka državnih tijela kako bi mogli provjeriti poreznu rezidentnost dužnika, na primjer u ovršnim postupcima.

U skladu s portugalskim zakonodavstvom, ako stranka opravdano tvrdi da ima ozbiljnih poteškoća s pribavljanjem informacija, posebno s obzirom na promjenu prebivališta osobe kojoj treba dostaviti pismeno ili obavijest, što utječe na učinkovito ostvarivanje prava u postupku, sud može naložiti osobama ili subjektima da surađuju kako bi pribavili te informacije. Neovisno o tome jesu li stranke u postupku, oni imaju dužnost surađivati sa sudom pružanjem traženih informacija.

4.2 Imaju li strana pravosudna tijela i/ili stranke u sudskim postupcima pristup registrima ili uslugama u toj državi članici kojima se omogućuje utvrđivanje trenutne adrese osobe? Ako da, koji registri ili usluge postoje i koji se postupci moraju slijediti? Koju naknadu, ako postoji, treba platiti?

Ne. Tu mogućnost imaju samo nacionalna tijela i subjekti navedeni u odgovoru na pitanje 4.1.

4.3 Kako tijela u toj državi članici postupaju sa zahtjevom poslanim u skladu s Uredbom Vijeća (EZ) br. 1206/2001 od 28. svibnja 2001. o suradnji sudova država članica u izvođenju dokaza u građanskim ili trgovačkim stvarima u cilju otkrivanja trenutne adrese osobe?

Sudovi pregledavaju baze podataka drugih državnih tijela i, ako to nije dovoljno, nalažu drugim osobama, subjektima ili čak policijskim tijelima da prikupe i / ili dostave informacije o trenutnoj adresi osobe, kako je navedeno u odgovoru na pitanje 4.1.

5 Kako se pismeno obično dostavlja u praksi? Postoje li alternativne metode koje se mogu primijeniti (osim nepropisne dostave iz točke 6. u nastavku)?

Različiti načini dostave pismena ili obavijesti navedeni su ovdje. Slučajevi u kojima se upotrebljavaju dostava pismena i obavijesti već su navedeni u odgovoru na pitanje br. 1.

Dostava

Pismeno se može dostaviti **osobno** ili **javnom objavom**. Adresati obje vrste dostave mogu biti **fizičke** ili **pravne osobe**. Pravila o dostavi fizičkim osobama primjenjuju se na odgovarajući način na pravne osobe, osim ako je neki aspekt dostave pravnim osobama posebno uređen, a u tom se slučaju primjenjuju posebni propisi.

Osobna dostava

Pismeno se u praksi može osobno dostaviti na sljedeće načine:

elektroničkim prijenosom podataka, npr. državnom odvjetništvu kada je ono glavna stranka u postupku

poštom, u obliku pisma s potvrdom o primitku koje je naslovljeno na adresu stanovanja ili radnog mjesta osobe koja je predmet dostave, u slučaju fizičke osobe, ili na adresu sjedišta upisanu u Nacionalni registar pravnih osoba, u slučaju pravne osobe

osobnim kontaktom sudskog izvršitelja s osobom kojoj se dostavlja pismeno, kada je dostava poštom nemoguća ili je tužitelj to zatražio u svojoj tužbi

osobnim kontaktom sudskog službenika s osobom kojoj se dostavlja pismeno, ako je tužitelj to zatražio u svojoj tužbi i za to je platio pristojbu

preko zakonskog zastupnika:

pravni zastupnici moraju u podnesku odmah navesti da će dostavu obaviti sami, uz pomoć drugog pravnog zastupnika ili preko odvjetnika;

pravni zastupnici mogu zatražiti dostavu na kasniji datum ako nijedan drugi oblik dostave nije moguć;

pravila o dostavi sudskih izvršitelja primjenjuju se na dostavu koju obavljaju pravni zastupnici.

Osobna dostava može se obaviti na sljedeće načine:

osobi na koju je pismeno naslovljeno,

drugoj osobi koja je zadužena za prijenos sadržaja pismena osobi na koju je pismeno naslovljeno, ako je tako propisano zakonom,

pravnom zastupniku osobe na koju je pismeno naslovljeno ako je mu je prije najviše četiri godine izdana punomoć na temelju koje ima posebne ovlasti preuzeti pismeno koje se dostavlja,

privremenom skrbniku osobe na koju je pismeno naslovljeno koju je imenovao sudac ako su sudski izvršitelj ili sudski službenik upoznati s tim da osoba kojoj treba dostaviti pismeno ne može preuzeti pismeno zbog pravne nesposobnosti (poznatog psihičkog poremećaja ili druge privremene ili trajne pravne nesposobnosti).

Dostava javnom objavom

U praksi se dostava javnom objavom može obaviti u sljedećim slučajevima:

kada je **osoba na koju je pismeno naslovljeno** nestala i ne može se pronaći,

kada nije poznat **identitet osobe na koju je pismeno naslovljeno**.

Dostava javnom objavom obavlja se na sljedeći način:

stavljanjem obavijesti na vrata posljednjeg poznatog prebivališta ili registriranog sjedišta osobe na koju je pismeno naslovljeno u Portugalu;

nakon objave obavijesti na javno dostupnom *web*-mjestu predviđenom zakonom.

Obavijest

Tijekom postupka obavijesti se dostavljaju na sljedeće načine:

obavijesti strankama koje su imenovale pravnog zastupnika i / ili odvjetnika uvijek se dostavljaju tom zastupniku ili odvjetniku, kako je opisano u odgovoru na pitanje br. 6.

obavijesti kojima se stranka poziva da osobno pristupi ročištu šalju se stranci preporučenom poštom (uz obavješćivanje zakonskog zastupnika na način opisan u odgovoru na pitanje br. 6.)

obavijesti strankama koje nisu imenovale pravnog zastupnika dostavljaju se samim strankama preporučenom poštom na adresu stanovanja, registrirano sjedište ili mjesto koje su odabrale u tu svrhu

nadalje, obavijesti o pravomoćnim odlukama strankama se uvijek dostavljaju preporučenom poštom na adresu stanovanja, registrirano sjedište ili mjesto koje su odabrale u tu svrhu

obavijesti čija je svrha pozivanje svjedoka, vještaka ili ostalih osoba koje povremeno sudjeluju u postupku da pristupe ročištu dostavljaju se preporučenom poštom

obavijesti se ne šalju kada stranka preuzme obvezu osigurati dolazak osobe, ali stranka može zatražiti da im sud pošalje obavijesti o osobama čije pristupanje ročištu moraju osigurati

pravomoćne odluke u svakom predmetu uvijek se dostavljaju uredu državnog odvjetništva na način opisan u odgovoru na 6. pitanje.

kako je objašnjeno u odgovoru na 6. pitanje, ured državnog odvjetništva obavješćuje se o privremenim sudskim odlukama koje mogu prouzročiti podnošenje žalbi propisanih zakonom

priopćenja i pozivi koji se šalju nazočnim zainteresiranim strankama u pismenu smatraju se obavijestima, ako ih je predsjedatelj evidentirao i naložio

obavijesti između pravnih zastupnika dostavljaju sami pravni zastupnici prijenosom elektroničkih podataka ili na neki drugi način naveden u odgovoru na 6. pitanje..

6 Je li elektronička dostava pismena (dostava sudskih ili izvansudskih pismena elektroničkom komunikacijom na daljinu, primjerice e-poštom, sigurnom internetskom aplikacijom, faksom, sms-om itd.) dopuštena u parničnim postupcima? Ako da, za koju je vrstu postupaka dopuštena ta metoda? Postoje li ograničenja u pogledu dostupnosti/pristupa toj metodi dostave pismena ovisno o tome tko je primatelj (pravni stručnjak, pravna osoba, poduzeće ili drugi poslovni subjekt itd.?)

Da, sljedeće se radnje obavljaju **elektroničkim prijenosom podataka** u računalnom sustavu suda:

dostava pismena uredu državnog odvjetnika

obavijesti uredu državnog odvjetnika, odvjetnicima, pravnicima i sudskim izvršiteljima

podnošenje sudu pismena u postupku i pismena odvjetnika, pravnika i sudskih izvršitelja

dokaz o prethodnom plaćanju sudske pristojbe (koja je dio pravnih troškova)

dokaz o podnošenju zahtjeva za pravnu pomoć

Ako se pismeno ne može dostaviti elektroničkim sredstvima zbog veličine ili zato što postoji samo u fizičkom obliku, ili ako u postupku ne treba imenovati pravnog zastupnika i stranka ga nije imenovala, ili u slučaju opravdanog razloga:

pismena u postupku mogu se dostaviti u sudsku pisarnicu, poslati poštom ili faksom

pismena u postupku mogu se dostaviti preporučenom poštom, redovnom poštom ili faksom

Nadalje, sudske službe mogu dostavu obavljati i na sljedeće načine:

prenošenjem poruka poštom, faksom ili elektroničkim sredstvima

telegramima, telefonom ili drugim sličnim telekomunikacijskim sredstvima u hitnim slučajevima

komunikacija telefonom uvijek se evidentira u spisu predmeta i potvrđuje pisanim putem

u odnosu na stranke u postupku, telefonska komunikacija može se upotrijebiti samo za prijenos poziva ili otkazivanje poziva u okviru sudskih postupaka.

Ta se pravila primjenjuju u parničnim i trgovačkim predmetima na prvostupajskim sudovima. Primjenjuju se i u određenim slučajevima na postupke pred javnim bilježnicima (npr. nasljedstvo) ili matičarima (npr. obiteljska pitanja u slučaju dogovora).

7 „Neproprisna” dostava

7.1 Dopušta li zakon te države članice druge metode dostave u slučajevima kad nije bilo moguće dostaviti pismena primatelju (npr. obavijest na kućnu adresu, na ured ovršitelja, poštom ili oglašavanjem na obavijesnu ploču)?

Nadalje, u portugalskom zakonodavstvu predviđena je i **dostava pismena u određeno vrijeme** kako slijedi:

za osobu dostavu ako izvršitelj ili sudski službenik utvrdi da osoba kojoj treba dostaviti pismeno boravi ili radi na određenom mjestu, ali ne može joj ga dostaviti jer osobu nije moguće pronaći.

U tom slučaju treba ostaviti obavijest kada će biti obavljena dostava.

Obavijest se može dati osobi koja ju može prenijeti osobi kojoj treba dostaviti pismeno ili, ako to nije moguće, mora se postaviti na odgovarajućem mjestu. Na dan i u vrijeme navedeno u obavijesti sudski izvršitelj ili sudski službenik dostavlja pismeno osobi na koju je naslovljeno ili, ako tu osobu ne može pronaći, trećoj osobi koja pismo može prosljediti osobi na koju je naslovljeno i koja dobiva tu zadaću.

Ako nije moguće postići suradnju trećih osoba, dostava se obavlja objavom obavijesti na najprikladnijem mjestu i u nazočnosti dvaju svjedoka uz naznaku da je pismeno dostavljeno, o kojem je sudskom postupku riječ te da su preslike i pismena adresatu dostupni u sudskoj pisarnici.

Napomena

U slučajevima kada:

(i.) osoba na koju je pismeno naslovljeno nije potpisala potvrdu o primitku (poštanska dostava)

(ii.) osobnu dostavu u određeno vrijeme preuzima treća osoba

(iii.) ili se dostava u određeno vrijeme obavlja objavom obavijesti o dostavi na određeno mjestu,

sudski izvršitelj i sudska pisarnica moraju osobi na koju je pismeno naslovljeno uvijek poslati **preporučeno pismo** u roku od dva radna dana kako bi je obavijestili o sljedećem:

datumu i načinu na koji se smatra da je dostava obavljena,

roku za obranu i posljedicama neiznošenja obrane,

mjestu na kojem se nalazi preslika sudskog poziva i pismena koja treba dostaviti,

identitetu osobe kojoj je dostavljeno pismeno.

7.2 Ako se primjenjuju druge metode, kada se smatra da su dokumenti dostavljeni?

Dostava poštom smatra se obavljenom na dan kada je potvrdu o primitku potpisala osoba kojoj se pismeno dostavlja ili treća osoba (uz pretpostavku da je treća osoba dostavila pismeno osobi kojoj ga treba dostaviti, osim ako nije dokazano drugačije).

Osobna dostava po sudskim izvršiteljima, sudskim službenicima i pravnim zastupnicima smatra se izvršenom na dan kada je sastavljen dokaz o obavljenoj dostavi.

Dostava objavom obavijesti o dostavi smatra se obavljenom na datum naveden u obavijesti.

7.3 Ako je druga metoda dostave pohrana pismena na posebno mjesto (npr. u poštanski ured), kako se primatelja obavještuje o tom pohranjivanju?

U slučaju dostave pismena ili obavijesti preporučenom poštom, s potvrdom o primitku ili bez nje, ako poštar nije pronašao nikoga na navedenoj adresi, u poštanskom sandučiću ostavlja obavijest o prispjeću pošiljke.

Obavješću o prispjeću pošiljke adresat se obavještuje da je pošiljka ostavljena u poštanskom uredu uz navođenje adrese, radnog vremena i roka za preuzimanje pošiljke.

Ako se pošiljka ne preuzme u navedenom roku (i nije podnesen zahtjev za produljenje tog razdoblja ili slanje pošiljke na drugu adresu), vraća se pošiljatelju.

7.4 Ako primatelj odbija prihvatiti dostavu pismena, koje su posljedice toga? Smatraju li se pismena propisno dostavljenima ako odbijanje nije bilo zakonito?

Ako se dostava obavlja poštom i postoje dokazi o odbijanju primitka pošiljke ili potpisivanja potvrde o primitku, dostava se smatra obavljenom na sljedeći način i u sljedećim okolnostima:

na temelju obavijesti koju je sastavio poštar i u kojoj je navedeno da su fizička osoba, zastupnik pravne osobe ili njezin zaposlenik odbili potpisati potvrdu o primitku ili preuzeti pošiljku.

u slučajevima kada se stranke mogu dogovoriti o adresi za dostavu:

(i.) ostavljanjem druge preporučene pošiljke s potvrdom o primitku na dogovorenoj adresi ako se prva preporučena pošiljka s potvrdom o primitku koja je poslana na tu adresu vratila ili

(ii) potvrdom koju je sastavio poštar kojom se potvrđuje da je osoba kojoj se dostavlja pismeno odbila preuzeti pošiljku ili potpisati potvrdu o primitku, ako je poslana na dogovorenu adresu

Kada dostavu osobno obavlja sudski izvršitelj ili sudski službenik i postoje dokazi da je osoba kojoj se dostavlja pismeno odbila potpisati potvrdu o obavljenoj dostavi ili preuzeti primjerak, dostava se smatra obavljenom i u tom slučaju:

sudski izvršitelj ili sudski službenik obavješćuju osobu kojoj treba dostaviti pismeno da je primjerak dostupan u sudskoj pisarnici te u potvrdi o obavljenoj dostavi navode tu informaciju i činjenicu da je osoba kojoj treba dostaviti pismeno odbila preuzeti to pismeno;

nadalje, pisarnica obavješćuje osobu kojoj treba dostaviti pismeno preporučenom poštom da se primjerak izvorne tužbe i pratećih dokumenata nalaze u pisarnici.

Dostava se ne smatra obavljenom samo ako je odbijanje legitimno. Odbijanje je legitimno ako se ne može pronaći osoba kojoj treba dostaviti pismeno jer ne živi na navedenoj adresi ili tamo nema sjedište, ili ako treća osoba izjavi da ne može dostaviti pošiljku.

Ista pravila primjenjuju se u određenim slučajevima kada je zakonom propisano da je u okviru formalnosti dostave potrebno **osobno obavijestiti** stranke ili njihove zastupnike.

8 Dostava poštom iz inozemstva (članak 14. Uredbe o dostavi)

8.1 Ako poštanska služba dostavlja pismena poslana iz inozemstva primatelju u ovoj državi članici u situaciji u kojoj se zahtijeva potvrda o primitku (članak 14. Uredbe o dostavi), dostavlja li poštanska služba pismena samo primatelju ili smije, u skladu s nacionalnim pravilima poštanske dostave, pismena dostaviti drugoj osobi na istoj adresi?

Kada pismeno ili obavijesti koji se dostavljaju poštom potječu iz inozemstva, portugalske poštanske službe mogu dostaviti pošiljku i pismena adresatu ili trećoj osobi na istoj adresi ako je izjavila da može predati pošiljku adresatu.

8.2 U skladu s pravilima poštanske dostave u toj državi članici, kako se može utjecati na dostavu pismena iz inozemstva u skladu s člankom 14. Uredbe o dostavi br. 1393/2007 ako se na adresi za dostavu nije moglo doći ni do primatelja ni do druge osobe koja je ovlaštena primiti dostavu (ako je moguće u skladu s nacionalnim pravilima poštanske dostave – vidi gore)?

Vidi odgovor na pitanje 7.3.

8.3 Dozvoljava li poštanski ured određeno razdoblje za preuzimanje pismena prije nego se vrate kao nedostavljeni? Ako da, kako se primatelja obavještava da postoji pošta koju treba preuzeti u poštanskom uredu?

Adresat u načelu ima **šest radnih dana** za preuzimanje pismena iz poštanskog ureda.

Adresat se obavještuje o tom roku i o činjenici da se pismena mogu preuzeti u poštanskom uredu **obavješću o prispijeću pošiljke** koju poštanska služba ostavlja u poštanskom sandučiću kada poštar nikoga ne pronađe kod kuće.

9 Postoji li pisani dokaz o dostavi pismena?

Da, u slučaju dostave pismena, potvrda o primitku, potvrda o dostavi ili obavijest o dostavi pisani su dokaz o obavljenoj dostavi.

U slučaju dostave obavijesti, potvrda o primitku, evidencija o pošiljci ili spis ili evidencija o postupku pisani su dokaz o dostavljanju obavijesti.

U slučaju dostave pismena ili obavijesti elektroničkim prijenosom podataka, računalni sustav suda potvrđuje datum i mjesto dostave.

10 Što se događa ako nešto pođe po zlu i primatelj ne primi pismeno ili se pri dostavi dogodi povreda zakona (npr. dokument se dostavi trećoj osobi)? Može li dostava pismena svejedno biti valjana (npr. je li moguće ispraviti povredu zakona) ili je potrebno iznova dostaviti pismeno?

Neuspješna dostava važan je nedostatak zbog kojeg cijeli postupak od izvorne tužbe, ali ne samo taj dio postupka, može biti proglašen ništavim.

Dostava se smatra neuspješnom u sljedećim slučajevima:

potpuni neuspjeh dostave;

pogreška pri utvrđivanju osobe kojoj treba dostaviti pismeno;

neodgovarajuća dostava javnom objavom;

dostava nakon smrti fizičke osobe ili gašenja pravne osobe kojoj treba dostaviti pismeno;

dokaz da adresat nije bio svjestan pismena iz razloga koji nisu njegova krivnja.

Ta se ništavost smatra ispravljenom samo ako tuženik ili ured državnog odvjetnika (koji je glavna stranka) nastave postupak bez prigovora zbog neuspješne dostave.

Osim navedenih slučajeva, neizvršavanje bilo kakve radnje ili formalnosti propisane zakonom u pogledu dostave pismena ili obavijesti smatra se jednostavnom nepravilnošću. Ako je ta nepravilnost navedena ili je sud postane svjestan tijekom postupka, sud nalaže njezino ispravljanje. U ostalim slučajevima nepravilnost u dostavi pismena ili obavijesti prouzročuje ništavost radnje samo ako je tako propisano zakonom ili ako to može utjecati na ispitivanje ili donošenje odluke u predmetu. U tom slučaju preostale postupovne radnje na koje nije utjecala ništava radnja i dalje su važeće.

11 Moram li platiti dostavu pismena i, ako da, koliko?

Da, u nekim slučajevima trošak dostave procjenjuje se u jedinici računa (UA). Vrijednost jedinice računa 2015. iznosila je 102 EUR.

Stoga:

dostava pismena i obavijesti koju obavljaju sudski izvršitelji košta 0,5 UA kada je uspješna i 0,25 UA kada je neuspješna

osobna dostava pismena i obavijesti i dostava javnom objavom koje obavljaju sudski službenici košta 0,5 UA kad je uspješna i ništa kada je neuspješna

Tim se iznosima mogu dodati troškovi prijevoza, kada radnju obavlja sudski službenik i PDV, ako se primjenjuje.

Završna napomena

Informacije navedene u ovom obrascu opće su prirode, nisu iscrpne i nisu obvezujuće za kontaktu točku, Europsku pravosudnu mrežu u građanskim i trgovačkim stvarima ili sudove ili bilo koje druge primatelje. Uvijek treba konzultirati primjenjivo zakonodavstvo.

Posljednji put ažurirano: 27/12/2019

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJA-a. Prijevod je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.